

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind preluarea imobilelor reprezentând case de cultură a sindicatelor în proprietatea publică a statului și transmiterea acestora în proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale unde sunt situate

Analizând propunerea legislativă privind preluarea imobilelor reprezentând case de cultură a sindicatelor în proprietatea publică a statului și transmiterea acestora în proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale unde sunt situate, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B528 din 8.11.2017,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea posibilității de preluare a bunurilor imobile reprezentând casele de cultură a sindicatelor, aflate în proprietatea organizațiilor sindicale, în proprietatea publică a statului și transmiterea acestora în proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale unde sunt situate.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.136 alin.(3) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Semnalăm că regimul juridic al imobilelor reprezentând case de cultură a sindicatelor nu este cert, problema restituirii bunurilor care au aparținut mișcării sindicale înainte de 1989 nefiind finalizată până în prezent. În acest sens, semnalăm că art.8 alin.(4) din Legea nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că „*Regimul juridic al imobilelor care au aparținut patrimoniului sindical preluate de stat sau de alte persoane juridice, va fi reglementat prin acte normative speciale.*” Aceste acte normative speciale nu au fost adoptate încă.

3. Din cuprinsul **art.4** reiese că demersul legislativ vizează **bunuri imobile aflate în proprietatea organizațiilor sindicale**, deși proiectul nu este însoțit de o anexă care să menționeze titularul dreptului de proprietate și care să cuprindă documentația cadastrală din care să rezulte elementele de individualizare a respectivelor bunuri.

Referitor la modalitățile de dobândire a dreptului de proprietate publică, precizăm că acestea sunt prevăzute de **art.863 din Legea nr.287/2009 privind Codul civil**, astfel:

- a) prin *achiziție publică*, efectuată în condițiile legii;
- b) prin *expropriere* pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii;
- c) prin *donatie* sau legat, acceptat în condițiile legii, dacă bunul, prin natura lui sau prin voința dispunătorului, devine de uz ori de interes public;
- d) prin convenție cu titlu oneros, dacă bunul, prin natura lui sau prin voința dobânditorului, devine de uz ori de interes public;
- e) prin *transferul* unui bun din domeniul privat al statului în domeniul public al acestuia sau din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al acesteia, în condițiile legii;
- f) prin alte moduri stabilite de lege.

Soluția legislativă preconizată, astfel cum este redată în textul propunerii legislative, **nu se încadrează în niciuna dintre modalitățile enumerate mai sus.**

Astfel, soluția legislativă preconizată nu ar putea fi considerată *achiziție publică*, deoarece aceasta se realizează la inițiativa autorității contractante, cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația în materie, și nu prin lege.

Soluția legislativă preconizată nu ar putea fi considerată nici *expropriere pentru cauză de utilitate publică*, întrucât, potrivit **art.1** din **Legea nr.33/2004**, privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată, „exproprierea de imobile, în tot sau în parte, se poate face **numai pentru cauză de utilitate publică**, după o **dreaptă și prealabilă despăgubire, prin hotărâre judecătorească**”.

De asemenea, nu am putea fi nici în prezența reglementării posibilității transferului prin *donatie*, întrucât aceasta se realizează prin voința dispunătorului, nefiind necesară o lege, iar, pe de altă parte, prevederea unei „modalități de compensare” la **art.4** și **5**, în schimbul imobilelor transferate, exclude această posibilitate, donația fiind un act juridic cu titlu gratuit.

De altfel, referitor la textul propus pentru **art.4**, prin modalitatea în care este descrisă, operațiunea este mai aproape de contractul de schimb, prevăzut de art.1763¹ și următoarele din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, fără însă a fi individualizate bunurile care ar face obiectul schimbului.

Nici în prezența *transferului* unui bun din domeniul privat al statului în domeniul public al acestuia nu am putea fi, întrucât, prin ipoteza proiectului, bunurile respective s-ar afla în proprietatea organizațiilor sindicale, și nu în proprietatea privată a statului.

În cazul în care s-ar aprecia că modalitatea de dobândire a dreptului de proprietate publică preconizată de inițiatori reprezintă o aplicare a dispozițiilor art.863 lit.f) din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, semnalăm că, *de plano*, aceasta nu poate fi realizată la

¹ Potrivit prevederilor art.1763 din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare „Schimbul este contractul prin care fiecare dintre părți, denumite copermutanți, transmite sau, după caz, se obligă să transmită un bun pentru a dobândi un altul”.

cererea Guvernului, prin hotărâre a organelor de conducere ale organizațiilor sindicale, astfel cum se prevede la art.2 din proiect, deoarece, respectivele hotărâri sunt expresia voinței exclusive a membrilor acestora, iar o lege care ar dispune obligarea acestor organizații să adopte hotărâri de înstrăinare a unor bunuri pe care le dețin în proprietate, ar afecta, atât dreptul de asociere, prevăzut de **art.40 alin.(1) din Constituție**, cât și garantarea dreptului de proprietate, consacrată de **art.44 din Legea fundamentală**.

5. Având în vedere considerentele evocate mai sus, referitoare la imposibilitatea dobândirii de către stat a dreptului de proprietate în forma propusă, nici transferul imobilelor respective din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, astfel cum se prevede la **art.3**, nu ar mai fi posibil.

În plus, din intenția inițiatorului de a transmite aceste bunuri în proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale, rezultă că soluția de trecere a acestor bunuri în domeniul public al statului, așa cum se prevede la **art.2**, nu este determinată de afectarea respectivelor bunuri uzului sau interesului public **național**.

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi promovată în forma propusă.

PRESEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București

Nr. 1055/6.12.2014

L. nr. 213/1998

M. Of. nr. 448/24 nov. 1998

Lege privind bunurile proprietate publică

- 1 modificări prin O.U.G. nr. 30/2000 M. Of. nr. 160/17 apr. 2000 *modifică anexa*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea art. 166 din Legea învățământului nr. 84/1995
respinsă prin L. nr. 113/2002 M. Of. nr. 189/20 mar. 2002

- 2 completat prin O.U.G. nr. 206/2000 M. Of. nr. 594/22 nov. 2000 *completează anexa*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995
aprobată cu modificări prin L. nr. 713/2001 M. Of. nr. 803/14 dec. 2001

- 3 modificări prin L. nr. 713/2001 M. Of. nr. 803/14 dec. 2001 *modifică anexa*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 206/2000 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995

- 4 modificări prin L. nr. 113/2002 M. Of. nr. 189/20 mar. 2002 *respinge O.U.G. nr. 30/2000*
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2000 pentru modificarea și completarea art. 166 din Legea învățământului nr. 84/1995

- 5 modificări prin L. nr. 241/2003 M. Of. nr. 415/13 iun. 2003 *modifică anexa*
Lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia

- 6 modificări prin L. nr. 71/2011 M. Of. nr. 409/10 iun. 2011 *la data de 1 oct. 2011, modifică titlul, art. 12 alin. (5);
abrogă art. 1, art. 2, art. 5, art. 7, art. 10 alin. (1), art. 11, art. 12 alin. (1)-(4) și (6), art. 13, art. 17*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil

- 7 modificări prin L. nr. 18/2016 M. Of. nr. 169/7 mar. 2016 *introduce alin. (3) și (4) la art. 9*
Lege pentru completarea art. 9 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică

- 8 modificări prin L. nr. 224/2016 M. Of. nr. 936/22 nov. 2016 *modifică art. 9, art. 19 alin. (1), art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (1);
introduce art. 19_1;

completează anexa*
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică

Notă: v. În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil: a) referirile la "societatea civilă fără personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea simplă"; b) referirile la "societatea civilă cu personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea profesională"; c) referirile la "societatea civilă profesională" se consideră a fi făcute la "societatea profesională, cu sau fără personalitate juridică", după caz; în toate actele normative în vigoare, expresiile "acte de comerț", respectiv "fapte de comerț" se înlocuiesc cu expresia "activități de producție, comerț sau prestări de servicii"; în cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagmele "persoane juridice fără/cu scop patrimonial", "fără scop patrimonial" și "cu scop patrimonial" se înlocuiesc cu sintagmele "persoane juridice fără/cu scop lucrativ", "fără scop lucrativ" și, respectiv, "cu scop lucrativ"; la data intrării în vigoare a Codului civil, termenii și expresiile din legislația civilă și comercială în vigoare se înlocuiesc cu termenii și expresiile corespunzătoare din Codul civil; abrogă la data de 1 oct. 2011 Codul civil Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 206 din 6 septembrie 1940, cu modificările ulterioare și Codul comercial Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 194 din 23 august 1940, cu modificările și completările ulterioare; Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, referirea din cuprinsul Codului civil la hotărârea definitivă se va înțelege ca fiind făcută la hotărârea irevocabilă. DICCJ nr. 1/2014 - M.Of. nr. 283/17 apr. 2014

10/5